

Recuperació d'Abdó Terrades

TERRADAS, Abdó:
*L'Esplanada. El rei
Micomicó*. Barcelona,
Curial, 1987, 134 ps.
(Biblioteca Popular
Curial, 5).

No va ser ministre ni es va fer ric amb la política, però fou el polític més notable de les terres gironines durant la primera meitat del segle XIX. Va viure a Figueres, on havia nascut el 1812, a Barcelona, a l'exili de França, a la presó, i acabà la vida el 1856 desterrat a Medina Sidonia (Andalusia). Home d'acció, redactor de proclames democràtics i republicanes, Abdó Terrades va concebre la literatura no per fer bonic sinó com a arma de combat per divulgar els horrors de l'absolutisme i les doctrines socialistes que pretenien de reformar la realitat social.

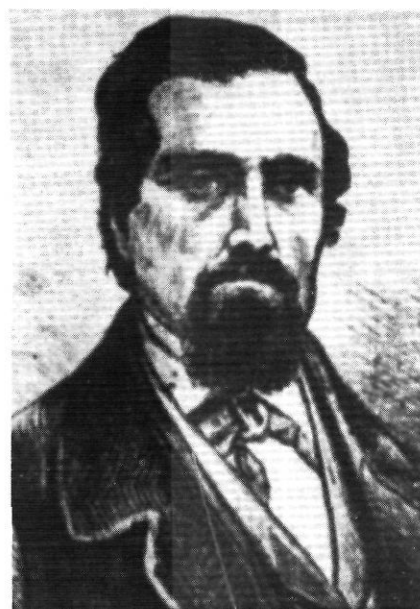
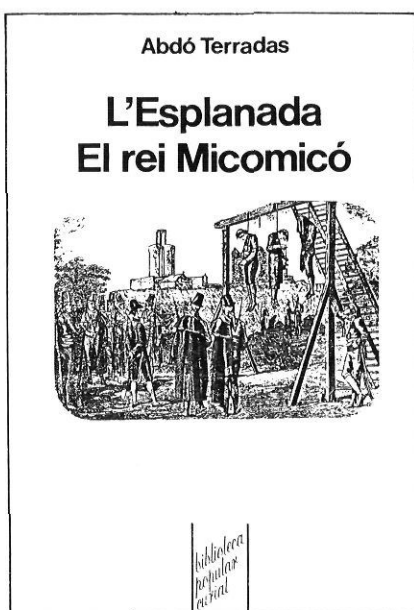
El seu camp d'activitat va estar centrat a Barcelona, on també es mogueren d'altres empordanesos com Monturiol, Carlé, Tutau i Sunyer i Capdevila, però en la seva biografia hi ha el fet que, durant el decenni del 1840, fou elegit alcalde de Figueres tres vegades seguides, i la Diputació anul·là el nomenament altres tantes, que a la quarta va ser desposseït del càrrec perquè no volgué jurar el reconeixement d'Espartero, i que a la cinquena resultà encausat.

En un dels escrits del 1847 es proclamava republicà, demòcrata i socialista. Tanmateix es mostrava disconforme amb la propaganda pacifista dels cabetians, ja que considerava que "només per la força s'obtenen les reformes dels governs, puix no en conec cap que les faci espontàniament".

Va conrear amb facilitat els diversos gèneres literaris. Els seus escrits periodístics ompliren pàgines significatives de *El Republicano* i *El Huracán*, i una de les poesies que hi publicà, "La campana" (1842), va esdevenir un himne revolucionari, amb vocació igualitarista:

*La Cort y la noblesa
l'orgull de la riquesa
caïgan de cop fins al nostre nibell.*

Terradas, el 1846, va traduir al castellà la *Historia popular de la Revolución francesa*, de Cabet, i practicà també la novel·la i el teatre, sempre amb la

Aquesta edició salva de l'oblit la figura d'un autor que va ser molt més que un escriptor.

mateixa vocació política. El 1835 edità a Madrid *La Esplanada. Escenas trágicas de 1828* i, tres anys després, a Barcelona li era publicada la peça teatral *Lo rey Micomicó*. Aquestes dues obres acaben de ser reeditades en una col·lecció popular (en el cas de la novel·la, en versió catalana de Maria Àngels Anglada) i són precisament el motiu d'aquest comentari.

L'Esplanada constitueix una denúncia de les pràctiques repressives de l'absolutisme, a través de la família d'un dels liberals afusellats a Barcelona. És una novel·la històrica, concebuda amb un esquema senzill, a partir de les vivències personals de l'autor, i amanida també amb fragments del seu ideari polític.

El rei Micomicó, comèdia en dos actes i en vers, és una burla de la institució monàrquica, els personatges i els costums de la cort, inspirada en un fet real que Terradas va conèixer a Figueres. Una bufonada entorn d'un personatge trastocat per la bogeria que decideix prendre estat i compartir el pes del ceptre imperial amb una esposa

digna de la seva categoria. Però, malgrat el caràcter polític que l'inspira, és una obra ben bastida. Això i el to popular que l'acompanya ajuden a explicar l'èxit de la primera representació a la Barcelona del 1830.

Tot i que la present edició és presentada amb una biografia massa austera de la figura d'Abdó Terrades —només deu ratlles a la coberta—, ens hem de felicitar per la recuperació de l'autor figuerenc. Terradas, però, com ja hem dit, va ser molt més que un escriptor, i és bo que, en un temps de claudicacions i subordinacions freqüents, es parli d'ell i es valori el seu pas per aquest país, no com podria fer-ho qualsevol polític panxacontent d'ara, sinó com un home que fou fidel, amb fets i fins al final, a uns principis i valors distints dels que ofería la societat capitalista que s'estava consolidant.

JOSEP CLARA

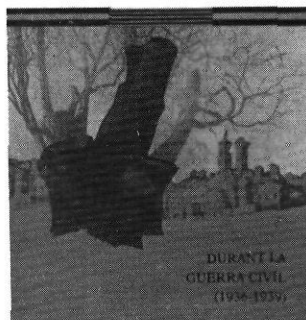

Cartes íntimes d'una dama catalana del s. XVI
Història de Requesens.
Pròleg, transcripció i notes de Maite Guisado. La Sal, Edicions de les Dones Clàssiques Catalanes 13-14, Barcelona, 1987. 345 pàgs.

Recull per primera vegada l'edició completa d'aquest epistolari, que ens ofereix una perspectiva íntima de la història i que, a més de posseir un alt estil literari, presenta una llengua viva i rica que es troba molt més a prop del català modern que no pas del medieval.

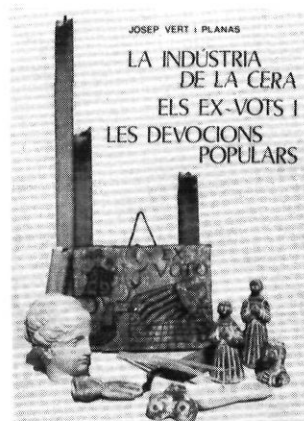
Establerta a la Cort, Estefania de Requesens fou testimoni directe i alhora protagonista d'aquell ambient, amb els seus costums, xarfardeigs, picabaralles i comentaris de passadís sobre els grans esdeveniments. Des d'allà mantingué correspondència amb la seva mare, Hipòlita Roís de Liori, comtessa de Palamós.

JOAN MARQUÈS I SURIFACH
**LA FORÇA DE
LA FE A CATALUNYA**

Marquès i Surifach, Joan
La força de la fe a Catalunya durant la guerra civil (1936-1939)
Palverd, Girona, 1987, 287 pàgs.

Entrevistes amb dotze capellans que evocuen els seus records del temps de guerra. Quatre d'ells són gironins: Llorenç Costa, missioner de Casa-Missió de Banyoles, Puis Masvidal, de Canet de Mar, Josep Oriol, de Maçanet de la Selva i Antoni Riera, de Lloret de Mar. A través de l'anècdota, contada sense odi ni vanitat, es dibuixen els trets de la persecució religiosa a Catalunya, de l'anticatalanisme de la zona franquista i de l'actitud amb què els membres del col·lectiu sacerdotal van viure un trasbals que els implicava tan directament.

Vert i Planas, Josep
La indústria de la cera, els ex-vots i les devocions populars
Museu del Montgrí i del Baix Ter
Girona, 1987, 175 pàgs.

Treballs entorn del caràcter pietós i devoció dels sants titulars de les diferents capelles i santuaris dels voltants del Montgrí; aplegant diferents goigs, alguns d'ells inèdits. El descobriment dels motlles per fabricar ex-vots de cera, datats el s. XVIII, motiva l'autor a fer un recull dels fabricants de ciris que existiren a Torroella de Montgrí des del s. XVI fins avui. Recopila alhora els retaulons i ex-vots sobre fusta, existents als santuaris, profundament il·lustrats.

Bibliografia gironina

AGUSTÍ i FARGES, Bibiana, i altres: *Dinàmica de la utilització de la Cova 120 per l'home en els darrers 6.000 anys*. Girona, Centre d'Investigacions Arqueològiques, 1987, 159 ps.

Aixa. Revista anual de la Gabella. Museu Etnològic del Montseny, 1. Monogràfic. Història de la comarca de la Selva. Girona, 1987, 103 ps.

BUSQUETS, J.M.; PICADO, C.D.: "Banyoles com a introducció a la limnologia", dins *Actes del 1r. Simposium sobre l'ensenyament de les Ciències Naturals*. Vic, del 12 al 15 de març de 1986. Vic, Eumo, 1986, ps. 133-145.

Cartes íntimes d'una dama catalana del s. XVI. Epistolari a la seva mare. La Comtessa de Palamós Estefania de Requesens. Pròleg, transcripció i notes de Maite Guisado. Barcelona, la Sal, 1987, 344 ps.

CASTANYER I VIVAS, Margarida: *La població a la Garrotxa*. Olot, Ajuntament, 1987, 48 ps. (Col·lecció Eines, 1).

CLARA, Josep: *Trens i carrilets*. Girona, Diputació i Caixa d'Estalvis Provincial, 1987, 96 ps. (Quaderns de la Revista de Girona, 13).

FONT, Núria: "L'Explotació forestal a les altes valls del Ripollès. Un recurs econòmic important", dins *Muntanya*, 752 (agost de 1987), ps. 441-444.

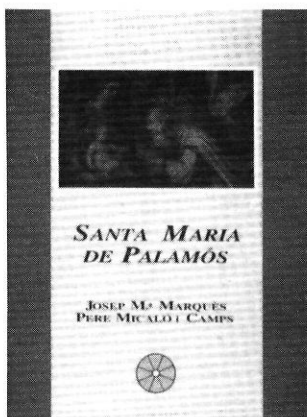
Font Picant-Amer Palatín. Col·lecció Imatges d'Amer, 1. Impremta Pagès, 1987, 23 ps.

GARCIA i CORNELLÀ, Maria Dolores: *Canya plàstica*. Barcelona, Editorial Cruïlla, 1987, 144 ps. (Col·lecció Gran Angular, 11).

IBÁÑEZ ESCOFET, Manuel: "Gaziel: cent anys", dins *Serra d'Or*, 333 (juny de 1987), ps 43-45.

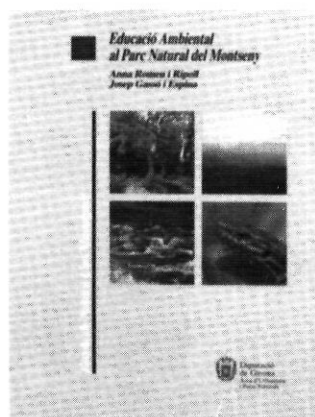
MALLARACH, J.M.: "Equipaments existents i projectats al parc natural de la zona volcànica de la Garrotxa per a l'educació ambiental", dins *Actes del 1r. Symposium...*, ps. 99-102.

MARQUÈS, Josep M^a; MICALÓ i CAMPS, Pere: *Santa Maria de Palamós*. Palamós, Impremta Grassot, 1987, 43 ps. (Col·lecció Sant Feliu, 2).

Marquès, Josep Ma., Micaló i Camps, Pere. *Santa Maria de Palamós*. Col·lecció Sant Feliu, 2, Palamós, 1987, 40 pàgs.

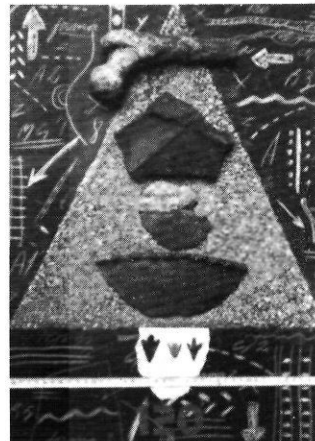
El segon número de la sèrie de monografies que promou el Centre d'Estudis Diocesà i que dirigeix el Dr. Josep Ma. Marquès, es dedica a l'església de Santa Maria del Mar, l'edifici més singular de la història de Palamós. L'opuscle descriu l'origen de la parròquia, els trets arquitectònics i artístics i aplega un ampli reportatge fotogràfic del temple i la vila. Del pròleg, n'ha tingut cura Salvador Batalla.

Romeu i Ripoll, Anna Gassó i Espina, Josep *Educació ambiental al parc natural del Montseny*. Escola de Natura de Can Massaguer Diputació de Girona, Àrea d'Urbanisme i Parcs Naturals, Girona, 1987, 155 pàgs.

Sistematitza els objectius, infraestructura i metodologia de l'Escola de la Natura de Can Massaguer al Montseny, dins la perspectiva de l'educació ambiental. És també l'explicació de l'experiència viva i dinàmica de l'equipament promogut per la Diputació i l'Associació Catalana de Cases de Colònies.

Cent vint group *Dinàmica de la utilització de la cova 120 per l'home en els darrers 6000 anys*. Centre d'Investigacions Arqueològiques de Girona. Sèrie monogràfica, 7, Girona, 1987, 159 pàgs.

La Cova 120 es va descobrir l'any 1975. El llibre exposa els resultats de les campanyes d'excavació que hi varen fer entre els anys 1980 i 1984 un grup de joves investigadors, arqueòlegs i especialistes en ciències afins a l'arqueologia, que treballen entorn al Museu Comarcal de la Garrotxa.

La metodologia rigorosa aplicada a l'excavació i a l'anàlisi posterior de totes les restes materials ha permès conèixer l'evolució de l'Home a la Garrotxa durant els períodes documentats en el jaciment, des del Neolític Antic al Neolític Final-Calcolític, i durant el Bronze Recent. També s'hi han identificat restes d'ocupacions esporàdiques en època Baix Imperial i en el segle XIX. És una obra modèlica, a tenir molt en compte en la bibliografia especialitzada actual.

MARQUÈS i SURIÑACH, Joan: *La força de la fe a Catalunya durant la guerra civil (1936-1939)*. Girona, Pal verd, 1987, 287 ps.

MOLI FRIGOLA, Montserrat: "La calle del Progreso. Metodología para el estudio de las transformaciones urbanas efectuadas por los compradores de bienes nacionales en la ciudad de Gerona", dins *Desamortización y Hacienda Pública*, II, Madrid, Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación, 1986, ps. 379-411.

MOLINAS i FALGUERAS, Lluís: *El teatre a Palafrugell*. Àlbum-recull. Palafrugell, Ajuntament, 1987, 128 ps.

PUIGBERT i BUSQUETS, Joan: *La Normal i l'ensenyament primari a Girona (1914-1936)*. Ensenyament públic i ideologies a les comarques gironines. Resum de la tesi presentada per assolir el grau de doctor en Geografia i Història per... Barcelona, Universitat, 1986, 50 ps.

PUJADAS, Jordi: "Una experiència interdisciplinària centrada en el medi", dins *Actes del 1r. Simposium...*, ps. 409-412.

Revista de Gerona (Literatura-Ciències-Artes). Tomo XVI. Organo de la Asociación Literaria, 1892, 376 ps. Reedició facsímil patrocinada per la Diputació, 1987.

ROMEU i RIPOLL, Anna; GASSÓ i ESPINA, Josep: *Educació ambiental al Parc Natural del Montseny*. Escola de Natura Can Massaguer. Girona, Diputació, 1987, 155 pàgs.

SANTIAGO, Rosa Araceli; SANMARTÍ, Enric: "Empúries, passat i futur: quan el plom parla", dins *Revista de Catalunya*, 11 (setembre de 1987), ps. 41-56.

TERRADAS, Abdó: *L'Esplanada. El rei Micomicó*. Barcelona, Curial, 1987, 134 ps.

TERRADAS i SABORIT, Ignasi: *El cavaller de Vidrà*. De l'ordre i el desordre conservadors a la muntanya catalana. Montserrat, Publicacions de l'Abadia, 1987, 400 ps. (Biblioteca Abat Oliva, 54).

TORRAS i NATÓ, Lluís: *La típica antiga masia catalana*. Olot, Papers de l'Arxiu Casulà, 1987, 53 ps. il·lustrades.

VERT i PLANAS, Josep: *La indústria de la cera, els ex-vots i les devocions populars*. Girona, Museu del Montgrí i del Baix Ter, 1987, 175 ps.

VINYETA, Ramon: *El Pirineu de Núria*. Torelló, Impremta Sallarés, 1987, 48 ps.

Vitrina, 2. Publicació del Museu Comarcal de la Garrotxa. Primavera 87, 96 ps.